

Markedsmodel 3.0:

Baggrundsnotat vedrørende netvirksomhedernes regulering

Kontor/afdeling
LAN/FOR

Dato
26-05-2021

J nr.
2021 - 8153

/KRVH/SIST

1. Problem

I forbindelse med arbejdet i Markedsmodel 3.0, hvor der bl.a. ses på elnetvirksomhedernes rolle som markedsdeltager og afgrænsning af monopolopgaverne, har det også været hensigtsmæssigt at træffe en principiel beslutning om de overordnede styringsprincipper for elnetvirksomhederne i reguleringen. Herunder hvorvidt det overordnede princip for myndighedernes styring af elnetvirksomhederne fortsat skal være en incitamentsbaseret rammestyring, hvor myndighederne fastsætter de overordnede rammer og incitamentsmekanismer.

Dette har også sammenhæng til opfølgning på klimaaftalen af juni 2020, hvor der tages stilling til, om den økonomiske regulering af elnetvirksomhederne skal justeres.

2. Baggrund

Elnetvirksomhederne har siden liberaliseringen af elsektoren i 1999, hvor de blev selskabsmæssigt udskilt fra elhandels- og produktionsaktiviteter, været underlagt en incitamentsbaseret regulering i form af indtægtsrammer. Reguleringen har gennemgående været kendetegnet ved, at elnetvirksomhederne inden for nogle politisk fastsatte, overordnede økonomiske rammer og incitamentsmekanismer har været overladt ansvaret for en hensigtsmæssig drift af nettet.

Et væsentligt udgangspunkt for denne overordnede, incitamentsbaserede regulering har været at udnytte elnetvirksomhedernes kendskab til den konkrete drift og udvikling af elnettet, som det ikke er hensigtsmæssigt (og måske ikke muligt) for myndighederne at have samme indsigt i.

3. Løsning

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Den nuværende regulering, jf. Lov om elforsyning, bygger på det udgangspunkt, at elnetvirksomhederne har kendskabet til drift og udvikling af elnettet, og at myndighederne ikke behøver samme indsigt, men udøver styring igennem de overordnede rammer og incitamentsmekanismer. Den nuværende regulering er indrettet, så elnetvirksomhederne tilskyndes til en effektiv drift og udbygning af nettet, sikrer at effektiviseringer kommer forbrugerne til gode, og sikrer opretholdelse af leveringskvaliteten. Disse grundlæggende egenskaber vil fortsat være til stede i den grønne omstilling frem mod 2030 og årene derefter.

Regeringens klimapartnerskaber for energi- og forsyningssektoren fremlagde i marts 2020 deres anbefalinger til, hvordan sektoren kan bidrage til opfyldelsen af målet om en CO₂-reduktion på 70 pct. i 2030. Anbefalingerne omfattede en væsentlig øget elektrificering af det danske samfund, og dermed også øgede krav til selve elnettet – dvs. elnettet skal i fremtiden håndtere mere el. Klimapartnerskabet anslog, at dette krav ville nødvendiggøre investeringer på mellem 13 og 33 mia. kr. i distributionsnettet frem mod 2030 – ud over omkostninger til vedligehold af og reinvestering i det eksisterende net. For at undgå en unødvendigt dyr omstilling er det derfor vigtigt fortsat at udnytte elnetvirksomhedernes kendskab til egne net.

En overordnet rammestyring sikrer, at reguleringen kan håndtere varierende problemstillinger på tværs af elnetvirksomhederne, og at elnetvirksomhedernes kendskab til egne net udnyttes. Det vurderes, at der med en høj grad af detailregulering vil følgeuhensigtsmæssigt høje økonomiske og administrative byrder. Ud over fordelene ved den eksisterende regulering er det uklart, hvorvidt der findes et reelt alternativ, der kan fungere i praksis. En regulering hvor myndigheder generelt skal styre investeringer og driftsbeslutninger på et detaljeret niveau forekommer uhensigtsmæssig og administrativ byrdefuld for både elnetvirksomheder og myndigheder.

Den nuværende rammestyring kan endvidere siges at være et bidrag til at indrette sektoren, så elnetvirksomhederne - ligesom almindelige, konkurrenceudsatte selskaber - har en ramme, inden for hvilken de selv kan træffe beslutninger. Endelig vurderes det også, at øget detailregulering vil mindske elnetvirksomhedernes råderum til selv at træffe beslutninger.

4. Konklusion

I forbindelse med arbejdet i Markedsmodel 3.0 er det blevet vurderet, at elnetvirksomhedernes økonomiske regulering fortsat skal være en incitamentsbaseret rammestyring.

Dette indebærer en økonomisk regulering, hvor myndighederne fastsætter de overordnede rammer og incitamentsmekanismer, som netvirksomhederne herefter

får et råderum til at disponere indenfor og træffe egne beslutninger om investeringer, drift, vedligeholdelse, efterspørgsel efter fleksibilitetsydelser mv..

Baggrunden for dette har bl.a. været at fastholde en regulering, der kan håndtere varierende problemstillinger på tværs af netvirksomheder og udnytter netvirksomhedernes kendskab til egne net bedst.